

WSTĘPNY SZACUNEK GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH I OGRODNICZYCH W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM W 2012 R.

Sierpień 2012

Uwagi wstępne

Dane o wielkości produkcji roślinnej w województwie podkarpackim w 2012 r. opracowano na podstawie wstępnego szacunku głównych ziemio-
płodów rolnych i ogrodnich dokonanego przez gminnych rzeczoznawców rolnych i ogrodnich oraz danych ze sprawozdawczości gospodarstw państwo-
wych, spółdzielczych i pozostałych. Wstępne wyniki produkcji upraw rolnych i ogrodnich w 2012 r. przedstawiają się następująco:

- zbiory zbóż ogółem szacuje się na 775,8 tys. ton, tj. o 7,1% więcej niż w 2011 r.,
- zbiory rzepaku i rzepiku szacuje się na 38,3 tys. ton, tj. o 1,8% więcej niż przed rokiem,
- zbiory z łąk trwałych szacuje się na 367,5 tys. ton, tj. o 4,3% mniej niż przed rokiem,
- zbiory warzyw gruntowych szacuje się na 141,7 tys. ton, tj. o 18,7% mniej niż w 2011 r.,
- zbiory owoców z drzew i krzewów owocowych oraz plantacji jagodowych szacuje się na 84,1 tys. ton, tj. o 28,9% więcej niż przed rokiem.

Przebieg warunków agrometeorologicznych

Siewy zbóż ozimych oraz rzepaku i rzepiku ozimego, pomimo przesuszenia gleby jesienią 2011 r., przeprowadzano na ogół w optymalnych terminach agrotechnicznych, a wschody były dość szybkie i wyrównane. Wyjątkowo długa jesień i sprzyjające warunki wegetacji spowodowały, że oziminy wyrosły i rozkrzewiły się bardzo dobrze. Utrzymująca się w grudniu 2011 r. wysoka jak na tę porę roku temperatura powietrza zakłócała zimowy spoczynek roślin, powodując przejściowe pobudzenie procesów życiowych ozimin, a skutkiem tego było osłabienie zimujących upraw i zmniejszenie ich

mrozoodporności. Styczeń 2012 r. charakteryzował się zróżnicowanymi warunkami agrometeorologicznymi. Pierwsza połowa miesiąca była ciepła, z dodatnimi temperaturami powietrza i opadami deszczu. Od drugiej połowy miesiąca stopniowo się ochładzało, temperatury powietrza obniżyły się do -10°C i występowały opady śniegu. Pod koniec miesiąca odnotowano duże spadki temperatury powietrza przy powierzchni gruntu dochodzące miejscami nawet do -23°C , ale dzięki zalegającej pokrywie śnieżnej nie spowodowały nadmiernego wychłodzenia gleby na głębokości węzła krzewienia. Pierwsza połowa lutego była mroźna ze spadkiem temperatury lokalnie do $-34,0^{\circ}\text{C}$. Jednak rośliny ozime nie zostały znacznie uszkodzone ze względu na występującą pokrywę śnieżną. Straty w uprawach ozimych wystąpiły zwłaszcza w północnej części województwa gdzie okrywa śnieżna była mniejsza. W drugiej połowie miesiąca temperatura powietrza stopniowo wzrastała do plusowych w ciągu dnia i obniżała się w ciągu nocy (do -10°C). W wyniku stopniowego ocieplania się pokrywa śnieżna powoli topniała, nie tworzyły się zastoiska wody i nie odnotowano podtopień. Marzec był słoneczny, ciepły, z dodatnimi temperaturami powietrza w ciągu dnia i spadkami temperatury w nocy (do $-5,0^{\circ}\text{C}$). W ciągu miesiąca wystąpiły słabe opady deszczu o charakterze przelotnym. Ciepła, słoneczna pogoda spowodowała wcześniejsze niż przed rokiem ruszenie wegetacji i umożliwiła wysiew zbóż jarych. Pierwsza połowa kwietnia była raczej chłodna z minusowymi temperaturami w ciągu doby i niewielkimi opadami deszczu. Ciepła i słoneczna pogoda w drugiej połowie kwietnia sprzyjała

proszonym pracom polowym oraz przyczyniła się do znacznego przyśpieszenia tempa wzrostu i rozwoju roślin. Pierwsza dekada maja była bardzo ciepła i słoneczna. W drugiej dekadzie znacznie się ochłodziło i wystąpiły opady deszczu, jednak nie odnotowano przymrozków. Trzecia dekada była słoneczna z przelotnymi opadami deszczu. Warunki pogodowe w maju sprzyjały wegetacji roślin i umożliwiały terminowe przeprowadzenie zabiegów pielęgnacyjnych zbóż i okopowych. Pierwsza i druga dekada czerwca były upalne i słoneczne. W trzeciej dekadzie ochłodziło się i wystąpiły opady deszczu, lokalnie intensywne. Warunki pogodowe w czerwcu sprzyjały wegetacji roślin, lecz utrudniały zbiór siana łąkowego. Stan zbóż i roślin okopowych był znacznie lepszy niż przed rokiem. Plantacje zbóż były wyrównane i odchwaszczone. Ocenia się, że jest mniejsze nasilenie stonki ziemniaczanej i zarazy ziemniaczanej na plantacjach ziemniaków. Występujący w pierwszej dekadzie lipca niedobór opadów, przy utrzymującej się upalnej i słonecznej pogodzie spowodował niedobór wilgoci w glebie. Upalna i słoneczna pogoda sprzyjała dojrzewaniu rzepaku i rzepiku oraz zbóż.

Zboża

Powierzchnię uprawy zbóż w 2012 r. szacuje się na 233,8 tys. ha, tj. o 3,0% większą niż przed rokiem. Przewiduje się, że zbiory zbóż ogółem w porównaniu z ubiegłorocznymi będą o 7,1% wyższe.

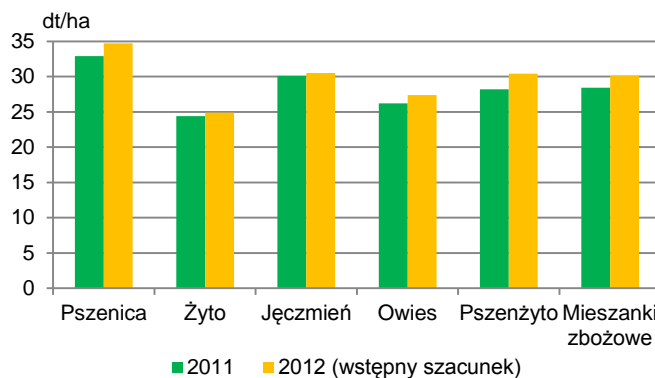
Powierzchnię zasiewów, plony i zbiory zbóż ogółem w latach 2010-2012 przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	2010	2011	2012 ^a	
	w liczbach bezwzględnych		2011=100	
Zboża ogółem				
Powierzchnia w ha	226711	226872	233765	103,0
Plony z 1 ha w dt	31,5	31,9	33,2	104,1
Zbiory w t	715272	724253	775829	107,1
W tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi				
Powierzchnia w ha	209674	209298	217726	104,0
Plony z 1 ha w dt	30,8	30,2	31,7	105,0
Zbiory w t	646515	632781	689197	108,9

^a Wstępny szacunek

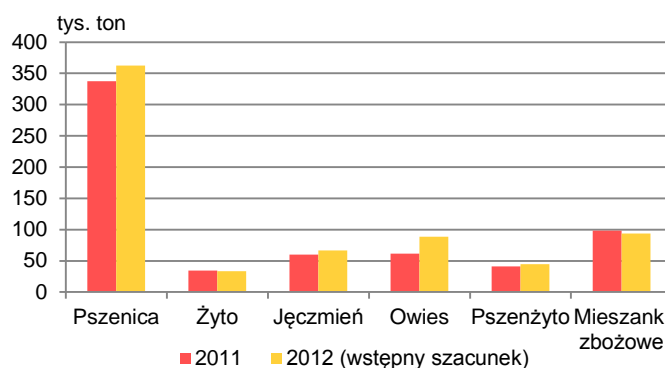
W strukturze powierzchni zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi udział powierzchni zbóż ozimych wynosi 52,9%, a powierzchni zbóż jarych 47,1%. W porównaniu z rokiem ubiegłym udział powierzchni zbóż jarych zwiększył się o 3,7 punktu procentowego, natomiast o tyle samo zmniejszył się udział zasiewów zbóż ozimych.

Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi

Zbiory zbóż ozimych w 2011 r. oszacowano na 380,5 tys. t., tj. o 2,4% więcej niż w roku ubiegłym. Wstępny szacunek wykazał, że plony zbóż podstawowych ozimych, łącznie z ozimymi mieszankami zbożowymi będą na poziomie 33,1 dt z 1 ha, tj. o 5,8% wyższym niż przed rokiem.

Zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi

Porównując plony poszczególnych gatunków zbóż ozimych z plonami uzyskanymi w roku poprzednim przewiduje się, że pszonżyto ozime będzie plonować wyżej o 8,1%, pszenica ozima o 5,5%, jęczmień ozimy o 4,5%, mieszanki zbożowe ozime o 4,3% i żyto o 2,0%. Zboża ozime nie zostały uszkodzone w okresie zimy, warunki wilgotnościowo-termiczne były korzystne dla wegetacji roślin.

Zbiory zbóż podstawowych jarych, łącznie z jarymi mieszankami zbożowymi szacuje się na 308,7 tys. t. tj. o 18,2% wyżej niż w 2011 r. Plony zbóż jarych łącznie z jarymi mieszankami zbożowymi wstępnie oceniono na 30,1 dt/ha, tj. o 4,5% wyżej niż przed rokiem. Spośród zbóż jarych przewiduje się zwiększenie plonów w pszenżycie jarym o 13,6%, pszenicy jarej o 7,1%. Ocenia się, że mieszanki zbożowe jare będą plonować wyżej o 6,0%, owies o 4,6%, a jęczmień jary o 0,7%. Zwiększenie plonowania zbóż jarych spowodowane jest dobrymi warunkami wilgotnościowo-termicznymi w okresie wegetacji.

Rzepak i rzepik

Szacuje się, że powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w 2012 r. wyniesie 15,6 tys. ha i będzie o 7,4% niższa niż w roku poprzednim. Według wstępnego szacunku zbiory rzepaku i rzepiku będą o 1,8% większe niż w 2011 r.

Powierzchnia, plony i zbiory rzepaku i rzepiku w latach 2010-2012 kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2010	2011	2012 ^a	
	w liczbach bezwzględnych		2011=100	
Powierzchnia w ha	16209	16837	15599	92,6
Plony z 1 ha w dt	21,8	22,4	24,6	109,8
Zbiory w t	35338	37643	38337	101,8

^a Wstępny szacunek.

Ocenia się, że zbiory rzepaku i rzepiku ozimego wyniosą 35,1 tys. t. i będą o 4,4% wyższe niż przed rokiem, natomiast zbiory rzepaku i rzepiku jarego będą na poziomie 3,3 tys. t., tj. o 19,1% mniejsze niż przed rokiem.

Plony rzepaku ozimego szacuje się na 24,9 dt/ha, tj. o 9,2% więcej niż w roku poprzednim. Przewiduje się, że rzepak jary będzie plonował na poziomie 21,4 dt/ha (o 9,7% wyżej niż w 2011 r.) Warunki wegetacji były korzystniejsze niż przed rokiem.

Warzywa gruntowe

Według wstępnego szacunku powierzchnia uprawy warzyw gruntowych (łącznie z uprawą warzyw w ogrodach przydomowych) w 2012 r. będzie o 20,5% niższa od powierzchni ubiegłorocznej. Przewiduje się wyższe niż w roku poprzednim plonowanie większości gatunków warzyw

gruntowych. Zmniejszenie powierzchni uprawy warzyw gruntowych będzie miało wpływ na wielkość produkcji i ocenia się, że produkcja warzyw gruntowych zmniejszy się o 18,7%.

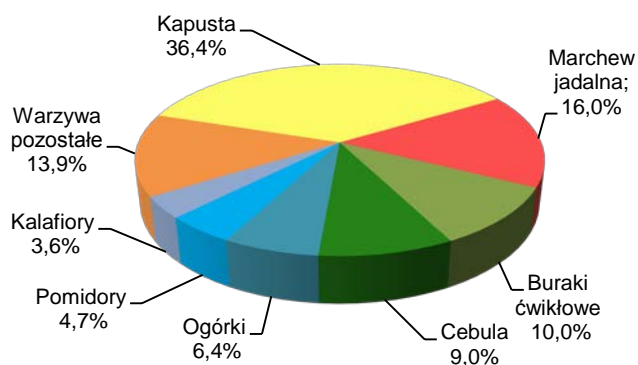
Siewy warzyw gruntowych przebiegały terminowo, a warunki wilgotnościowo-termiczne w okresie wschodów i dalszej wegetacji były na ogół korzystne do rozwoju warzyw gruntowych.

Zbiory^a poszczególnych gatunków warzyw gruntowych w latach 2010-2012 kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2010	2011	2012 ^b	
	w tonach			2011=100
Ogółem	128578	174305	141706	81,3
Kapusta	38816	70758	51553	72,9
Kalafiory	3964	5007	5192	103,7
Cebula	13224	12337	12719	103,1
Marchew jadalna	26766	27541	22615	82,1
Buraki ćwikłowe	11817	14439	14116	97,8
Ogórki	6585	9591	9127	95,2
Pomidory	4482	6778	6677	98,5
Warzywa pozostałe ^c	22925	27853	19706	70,8

^a Łącznie z uprawą warzyw w ogrodach przydomowych. ^b Wstępny szacunek. ^c Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar, chrzan, szparagi, szczypiorek, koper, groch zielony, fasola szparagowa, brukselka, papryka itp.

Przewidywana struktura zbiorów warzyw gruntowych w 2012 r.

Zbiory owoców

Szacuje się, że łączna produkcja owoców z drzew i krzewów owocowych oraz plantacji jagodowych wyniesie 84,1 tys. ton i będzie o 28,9% wyższa od zbiorów uzyskanych w 2011 r. Zwiększenie produkcji owoców jest wynikiem korzystnych warunków pogodowych w okresie kwitnienia, zawiązywania i przyrostu masy owoców większości gatunków drzew i krzewów owocowych.

Zbiory owoców z drzew owocowych

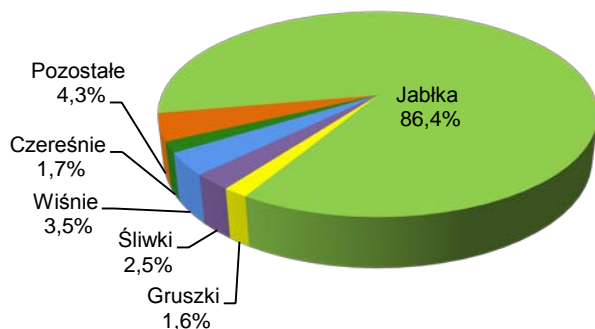
Wielkość zbiorów poszczególnych gatunków owoców z drzew w latach 2010-2012 przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	2010	2011	2012 ^a	
	w tonach			2011=100
Ogółem	24141	49420	67631	136,8
Jabłka	17581	39741	58445	147,1
Gruszki	781	1124	1063	94,6
Śliwki	1126	1588	1641	103,3
Wiśnie	1511	3021	2399	79,4
Czereśnie	553	1312	1173	89,4
Pozostałe ^b	2589	2633	2910	110,5
w tym orzechy włoskie.....	2382	2339	2691	115,0

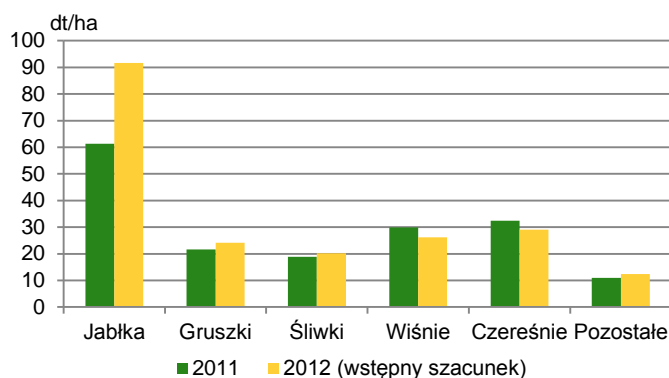
^a Wstępny szacunek. ^b Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.

Przezimowanie drzew owocowych było na ogół dobre. Silne mrozy występujące w styczniu i lutym nie spowodowały większych uszkodzeń na plantacjach upraw sadowniczych. Nieliczne straty dotyczyły młodych nasadzeń i gatunków szczególnie wrażliwych na mróz, takich jak: brzoskwinie, morele, orzechy włoskie. Kwitnienie drzew owocowych było obfite. Zaobserwowano słabsze zawiązanie owoców wiśni i czereśni. Nie odnotowano przymrozków wiosennych i związanych z nimi uszkodzeń pąków kwiatowych.

Przewidywana struktura zbiorów owoców z drzew owocowych w 2012 r.

Plony owoców z drzew owocowych

Zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych

Wielkość zbiorów poszczególnych gatunków owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w latach 2010-2012 przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	2010	2011	2012 ^a	
	w tonach			2011=100
Ogółem	18219	15835	16465	104,0
Truskawki ^b	2898	3056	3231	105,7
Maliny ^c	3431	2534	2604	102,8
Porzeczki	7026	7162	7952	111,0
Agrest	651	960	888	92,5
Pozostałe ^d	4214	2123	1791	84,4

^a Wstępny szacunek. ^b Łącznie z uprawą truskawek w ogrodach przydomowych. ^c Łącznie z jeżyną bezkolcową. ^d Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.

Krzewy owocowe i plantacje jagodowe dość dobrze przezimowały, odnotowano tylko uszkodzenia mrozowe malin odmian wczesnych. Kwitnienie było obfite, a dalsze warunki wegetacji krzewów owocowych i plantacji jagodowych były korzystne. Wysokie temperatury powietrza w końcu czerwca i w pierwszej dekadzie lipca spowodowały szybsze zakończenie zbioru truskawek.

U w a g a. Przedstawione szacunkowe oceny dotyczą stanu upraw w pierwszej połowie lipca, natomiast dalszy przebieg warunków agrometeorologicznych zadecyduje o faktycznej wysokości plonów i zbiorów.